

Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond
T (0475) 386 410
E info@nmflimburg.nl
I www.nmflimburg.nl

Triodos bank
IBAN NL 88 TRIO 0212336207
BIC TRIONL2U
KvK 41076356
BTW 0030.42.753.B01

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Roermond: 14 april 2022

Betreft: Beroep tegen vaststelling van het bestemmingsplan Melickerveld 2022

Van: G. Lenstra

Kenmerk: 22.17 / GL / 292.14.9.35

Bijlage(n):

- Bijlage 1: Officiële bekendmaking Bestemmingsplan Melickerveld 2022
- Bijlage 2: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Melickerveld 2022
- Bijlage 3: Notitie Zoogdierenwerkgroep van IVN Roermond e.o.
- Bijlage 4: Zienswijze inrichtingsplannen Melickerveld van ecologisch adviesbureau Faunaconsult

Geachte raad,

De gemeenteraad van de gemeente Roermond heeft in zijn vergadering van 21 februari 2022 het bestemmingsplan "Melickerveld 2022" (NL.IMRO.0957.BP00000320-VG01) vastgesteld. Dit besluit is gepubliceerd op 8 maart 2022 (zie bijlage 1). In het kader van de voorbereiding van dit besluit heeft de Natuur en Milieufederatie Limburg (NMFL) samen met de Milieugroep Roermond, de Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen en de Zoogdierenwerkgroep van IVN Roermond e.o. (vanaf hier NMFL e.a. genoemd) een zienswijze ingediend op het Ontwerpbestemmingsplan Melickerveld 2022.

Omdat de NMFL e.a. zich niet kunnen verenigen met het eerdergenoemde besluit, tekenen wij hierbij beroep aan tegen het Bestemmingsplan Melickerveld 2022. Wij zullen u nog de benodigde uittreksels van de Kamer van Koophandel, statuten en machtigingen opsturen.

Een afschrift van de door NMFL e.a. ingediende zienswijze is als bijlage toegevoegd (bijlage 2). Wij verzoeken u de inhoud van deze zienswijze als hier herhaald en ingelast te beschouwen. De argumenten die wij in onze zienswijze naar voren hebben gebracht, heeft de gemeente Roermond in de 'Nota van zienswijzen en wijzigingen Bestemmingsplan Melickerveld 2022' (hierna kortweg Nota genoemd) beantwoord. Wij vinden echter dat de beantwoording op de meeste punten ernstig tekort schiet en lichten dat hieronder toe.

Fouten in de stikstofberekening

Duitse Natura 2000-gebieden zijn niet meegenomen in de berekeningen

De uitgevoerde berekeningen zijn beperkt tot de Natura 2000-gebieden Roerdal, Leudal, Meinweg en Swalmdal. In de directe omgeving van het plangebied – op minder dan 5 km - bevinden zich echter ook Duitse Natura 2000-gebieden. Deze zijn onterecht niet meegenomen in de stikstofberekeningen.

De gemeente Roermond geeft in de Nota aan dat de grenswaarde die voor Duitse Natura 2000-gebieden geldt in relatie tot stikstof 7,14 mol/ha/jaar is. Onderzoek naar deposities op Duitse Natura 2000-gebieden zou niet nodig zijn, omdat de berekende depositie op Nederlandse Natura 2000-gebieden uitkomt op 0,00 mol/ha/jaar. De NMFL e.a. betwisten echter deze uitkomst. De Duitse Natura 2000-gebieden liggen daarnaast dicht bij het plangebied dan een aantal Nederlandse Natura 2000-gebieden waarvoor wel berekeningen zijn uitgevoerd. En het is inderdaad zo dat Duitsland een ruimere grenswaarde dan Nederland hanteert voor stikstofdeposities, maar experts wijzen erop dat ook het stikstofbeleid in Duitsland mogelijk niet te verenigen is met de doelen van de Europese Habitatrichtlijn. Zeker nu er veel discussie is over stikstofberekeningen zou er niet alleen gekeken moeten worden naar de waarden, maar ook naar de effecten.

Woonwijk is in strijd met landelijk beleid dat streeft naar verlaagde stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

Het kabinet streeft ernaar dat bij minstens de helft van de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden in 2030 de stikstofdepositie onder de kritische depositiewaarden (KDW) ligt. Het merendeel van de stikstofgevoelige natuurgebieden heeft een te hoge stikstofdepositie, waaronder de in de nabijheid van het plangebied gelegen Natura 2000-gebieden Roerdal, Leudal, Meinweg en Swalmdal. Met een woonwijk belemmer je het streven van de overheid naar minder stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en een woonwijk is ook niet iets wat je 'even' weer terug kunt draaien. Op deze locatie zou je juist maatregelen moeten treffen om stikstofreductie te realiseren.

Het grasland wordt niet alleen volledig gemaaid, maar ook beweid.

In de berekeningen wordt er vanuit gegaan dat het grasland volledig gemaaid wordt. Er is echter ook grasland dat beweid wordt. Voor beweiding is de norm 250 kg N/ha in plaats van de 320 kg N/ha die gebruikt is.

In de Nota wordt aangegeven dat een controle berekening met de iets lagere bemestingsnormen voor beweid grasland laat zien dat er nergens een toename van stikstofdepositie plaatsvindt. Deze lagere bemestingsnormen zijn echter niet in de nieuwe Aeriusberekeningen toegepast.

Geen specificatie van de verkeersaantallen van 1800 stuks per jaar zwaar bouwverkeer

Er wordt aangegeven dat 1800 stuks zwaar bouwverkeer zijn gebaseerd op soortgelijke recente projecten; wij zouden graag een specificatie zien - zoals wij ook in andere berekeningen hebben gezien – hoe tot een totaal aantal verkeersbewegingen is gekomen voor zwaar bouwverkeer.

In de Nota wordt aangegeven dat deze 1800 zware voertuigbewegingen zijn gebaseerd op een bouwtempo van 200 woningen per jaar, maar dat dit tempo naar verwachting rond de 100 woningen per jaar zal zijn. Hiermee is echter nog steeds geen specificatie gegeven hoe tot een totaal aantal verkeersbewegingen is gekomen voor zwaar bouwverkeer.

De verkeersaantallen op de omliggende wegen worden met meer dan 1% verhoogd

Er wordt gesteld dat de verkeersbewegingen die met de woonwijk worden gegenereerd, al heel snel opgaan in het overige verkeer. In de Nota wordt aangegeven dat de verkeersstromen zijn ingevoerd tot aan het punt waar deze opgaan in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het aan- en afrijdende verkeer, conform de Instructie Gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2020 versie 3.0 (januari 2021) zich heeft verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer. Uitgegaan is van een toevoeging van maximaal 5% aan de bestaande verkeersintensiteit.

Volgens de Aerius handleiding moet je het extra verkeer meenemen als de verkeersaantallen op andere wegen met meer dan 1% worden verhoogd. Volgens tabel 3 uit de Mobiliteitstoets (zie hieronder), vindt er op omringende wegen een behoorlijke toename plaats. Het gaat dan niet om enkele procenten, maar om een procentuele toename van 4 tot maar liefst 359 procent (zie het tabelletje aan de rechterzijde van de tabel met de berekende procentuele toenames op een aantal relevante wegen).

Hieronder een overzicht van de verkeersintensiteiten op een aantal relevante wegen in de toekomstige situatie vóór en ná voltooiing van de Melickerveld in 2032 met verwijzing naar de wegvaknummering zoals opgenomen in afbeelding 2.

nr		2032 (excl. plan)	2032 (incl. plan)	Toe/afname	Procentuele toename
1a	Heinsbergerweg tussen de Laan v. Schöndeln en toekomstige aansluiting Melickerveld	6.543	7.695	+ 1.152	18
1b	Heinsbergerweg tussen toekomstige aansluiting Melickerveld en N293	6.543	7.172	+ 629	10
3	Ratommerweg tussen Eindstraat en Dirksbergerweg	438	1.440	+1.002	229
8	Eindstraat tussen Oude Keulsebaan en Ratommerweg	438	2.012	+ 1.574	359
9	Morgenstraat	432	1.236	+ 804	186
10a	Poortereind tussen Keulsebaan en Morgenstraat	4.028	4.201	+173	4
10b	Poortereind tussen Schepelstraat en Morgenstraat	4.457	5.418	+ 961	22

Tabel 3: verkeersintensiteiten toekomstige situatie

De vorige keer werden de verkeersaantallen veel verder meegenomen, namelijk tot op de N280: de NMFL e.a. vragen zich af waarom dat nu niet het geval is.

In de berekeningen wordt onterecht uitgegaan van 364 kg uitstoot van NO_x per jaar:

Er wordt op basis van verschillende recente woningbouwprojecten op zandgrond uitgegaan van een gemiddelde emissie van 1,82 kg NO_x per gebouwde woning. Uitgaande van de bouw van 200 woningen maximaal per jaar, betekent dit een emissie van 364 kg NO_x/jaar. Wij komen echter tot een andere uitstoot van NO_x:

In onderstaande tabel staat de in Aerius gehanteerde uitstoot per woning voor vijf woningtypes:

Woning type	Uitstoot Kg NO _x per woning
Appartement	1.1
Tussen woning	1.6
Hoek woning	1.8
Twee onder een kap	2.2
Vrijstaand	3.0

Ervan uitgaande dat alle woningen vrijstaand zijn (zoals bij de verkeersaannname ook gebruikt is) geeft dat 200 maal 3 = 600 kg NO_x. Ver onder dit getal namelijk al bij 425 kg NO_x, blijkt er al een toename te zijn in stikstofdepositie in een Natura 2000-gebied.

In de Nota wordt aangegeven dat de berekende emissie in de aanlegfase was gebaseerd op een bouwtempo van 200 woningen per jaar, maar dat het bouwtempo maximaal 100 woningen per jaar zal zijn waarmee de emissies in de aanlegfase minimaal gehalveerd worden. Is dit bouwtempo ergens vastgelegd en is dit economisch haalbaar, gezien de tekorten aan bouwmaterialen, bouwvakkers en de hoge prijsstijgingen van materialen? Als de bouw van de woningen in Melickerveld hoge noodzaak is, dan zou het bouwtempo toch niet gehalveerd worden en kloppen de gegevens niet. Als het bouwen van de woonwijk twee maal zo lang gaat duren, betekent dat ook dat de overlast voor zowel mensen als dieren, ook twee maal zo lang gaat duren.

Geen rekening gehouden met alle vormen van stikstofuitstoot en cumulatieve effecten

Volgens de Nota zal er zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase nergens sprake zijn van een toename van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en is er dus ook geen verplichting tot het uitvoeren van een cumulatietoets.

Belangrijk bij het beschermen van Natura 2000-gebieden is de vraag of activiteiten die afzonderlijk niet tot significant negatieve effecten leiden, dit gezamenlijk – in cumulatie – wel doen. Een cumulatietoets is van belang als er in een relatief korte tijd (enkele jaren) veel activiteiten plaatsvinden in en rondom een Natura 2000-gebied. Door cumulatie van negatieve effecten wordt de kans op significantie immers groter. Gezien het scala aan gunningplichtige activiteiten in veel Natura 2000-gebieden, is cumulatie eerder regel dan uitzondering (<https://www.wur.nl/nl/Publicatie-details.htm?publicationId=publication-way-343531343335>). Ook de Regiegroep Natura 2000 heeft vastgesteld dat het vaak juist combinaties van activiteiten zijn die de instandhoudingsdoelstellingen bedreigen, en niet de afzonderlijke activiteiten. Vele druppels kunnen de emmer doen overlopen. De NMFL e.a. hebben geen overzicht van alle aanvragen en verleende vergunningen, maar het nabijgelegen Rockwool in Roermond staat in ieder geval op de eerste plaats op de lijst met grootste stikstofuitstoters die minister Christianne van der Wal (Natuur & Stikstof) heeft gepubliceerd. Wat verder meespeelt is de uitbreiding en verplaatsing van het opslagdepot van Rockwool, de komst van UPC en UPC Health met alle vrachtwagenbewegingen, de komst van het tankstation Tango -Subway en de komst van het DHL-stadsdepot met alle verkeersbewegingen van busjes en vrachtwagens direct grenzend aan het plangebied. Wat zijn de effecten hiervan en hoe zijn die in de achtergrondconcentratie verwerkt? Daarnaast zijn er plannen in het nabijgelegen Elmpit voor de realisatie van een mega industrieterrein. Hiermee lijkt een cumulatietoets ons wel degelijk relevant. Wij verzoeken u dan ook om de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (STAB) hier onderzoek naar te laten doen.

Waar komt de mest nu terecht?

De NMFL e.a. vragen zich af, als in het plangebied van de woonwijk geen mest meer wordt uitgereden, waar deze mest nu terecht komt. Het zou kunnen dat de mest die eerst in het plangebied werd uitgereden, nu op een ander perceel wordt uitgereden, dat dicht bij het Roerdal of een ander – al met stikstof overbelast – Natura 2000 gebied ligt. Hiermee rijst de vraag of de toegepaste saldering wel juist is toegepast. We betwijfelen of de huidige Nederlandse toepassing van stikstofbepaling en stikstofvermindering wel conform de EU-richtlijn is en niet – net als het PAS – hiermee in strijd is.

Negatieve effecten op dassen

Dassenonderzoek Econsultancy en Sweco is niet volledig, compensatiemaatregelen zijn onvoldoende

In de zienswijze van NMFL e.a. is aangegeven dat het dassenonderzoek van Econsultancy en van Sweco een aantal pijpen e.d. heeft gemist. De Zoogdierenwerkgroep van IVN Roermond e.o. heeft naar aanleiding van hetgeen hierover in de Nota staat nog twee maal veldonderzoek in het plangebied verricht en hierover een notitie geschreven (zie bijlage 3). De Zoogdierenwerkgroep concludeert in deze notitie o.a. dat het Melickerveld een belangrijke verbinding is tussen de Natura 2000-gebieden Roerdal en Meinweg en dat hier dus geen woonwijk gerealiseerd moet worden.

In de Nota wordt niet ingegaan op de argumenten in onze zienswijze dat de compensatiemaatregelen voor de das, waaronder het te compenseren areaal foerageergebied, onvoldoende zijn. De zoogdierenwerkgroep geeft in haar notitie eveneens aan dat de compensatie van foerageergebied onvoldoende is. Ecologisch adviesbureau Faunaconsult geeft in een zienswijze aan (zie bijlage 4) dat het voorgestelde compensatiegebied zonder extra maatregelen zal leiden tot sterfte onder de dassen.

In 2018 is er een ontheffing op de Wet Natuurbescherming (Wnb) afgegeven voor de das, welke op dit moment niet meer geldig is. Volgens de Nota zal een verlenging van deze ontheffing worden aangevraagd. Volgens de NMFL e.a. is de destijds verleende ontheffing verleend op basis van onjuistheden in de rapportages van zowel Sweco als Econsultancy en zal er op basis van de juiste gegevens een nieuwe ontheffing moeten worden aangevraagd.

Daarnaast willen wij wijzen op het rapport 'Kwaliteit van ecologische adviesbureaus aantoonbaar ondermaats met dassen als potentieel slachtoffer' van de Stichting Valouwe Natuur. Hierin wordt geconcludeerd dat de adviezen van ecologische bureaus t.a.v. dassen vaak ernstig te wensen overlaat: burchten worden niet als zodanig herkend, sporen van dassen worden bestempeld als die van vossen, een boomgaard wordt voorgesteld als een alternatief voor een regenwormrijk cultuurgrasland etc. Vergunningverleners en rechters zouden dit vaker in hun overwegingen moeten betrekken en contra-experts kunnen raadplegen. Ook zou van ecologische bureaus verlangd moeten worden dat zij voorafgaand aan hun adviezen aantoonbaar contact zoeken met de Stichting Das & Boom, zoals in het Kennisdocument Das wordt geopperd.

Er moeten verbindingzones worden aangelegd

Het is van belang dat er verbindingzones binnen het plangebied worden aangebracht tussen enerzijds de burchten in het bosgebied aan de Ratommerweg en die in het Roerdal (oost-west verbinding) en anderzijds tussen de burchten in het bosgebied aan de Ratommerweg en het compensatiegebied aan de zuidzijde van de N293 (noord-zuid verbinding). Daar waar deze verbindingzones de wegen kruisen, dienen faunapassages te worden aangebracht.

In de Nota wordt aangegeven dat krachtens de ontheffing faunapassages zullen worden gerealiseerd. In de ontheffing staat hierover het volgende: "Naast compensatie binnen het plangebied, wordt ten zuiden van het plangebied een primair leefgebied van 4,2 hectare gerealiseerd. Om het leefgebied in plangebied Melickerveld met dit nieuwe en andere omliggende leefgebieden te verbinden worden twee nieuwe faunavoorzieningen aangelegd". Dat betekent dat er geen verbindingzone zal komen tussen de burchten in het bosgebied aan de Ratommerweg en die in het Roerdal (oost-west verbinding) wat ons inziens wel gewenst is.

De N293 dient aan beide zijden te worden uitgerasterd

Langs de N293 staat alleen aan de zuidzijde een dassenraster. Het aanleggen van een raster aan de andere zijde van deze weg inclusief de hierboven genoemde faunapassages, dient onderdeel uit te maken van het compensatieplan.

Volgens de Nota is deze maatregel niet expliciet opgenomen in het huidige activiteitenplan t.b.v. de das en voert de ontwikkelaar de maatregelen uit zoals deze omschreven zijn in het activiteitenplan behorende bij de ontheffing Wet natuurbescherming. Volgens de NMFL e.a. moet er echter een nieuwe ontheffing worden aangevraagd, omdat de oude ontheffing is gebaseerd op onjuistheden en moet dus ook het bijbehorende activiteitenplan aangepast worden. Daarnaast geeft ook Faunaconsult in zijn zienswijze aan dat er aan beide zijden van de N293 dassenrasters geplaatst moeten worden en ook dat dassentunnels tussen het Melickerveld en het compensatiegebied ten zuidoosten van de N293 noodzakelijk zijn, evenals dassentunnels tussen het Melickerveld en het Roerdal.

Negatieve effecten op torenvalk, rugstreeppad en knoflookpad

Torenvalk

Het nest van de torenvalk is jaarrond beschermd volgens de 'Beleidsregels passieve soortenbescherming en beleidsregels houtopstanden' van de provincie Limburg. In het plangebied bevindt zich een torenvalkennestkast waarin vanaf 2016 jaarlijks een torenvalk broedt. Volgens de beleidsregels moet er rond het nest voldoende foerageergebied blijven. De NMFL e.a. willen graag weten hoe het foerageergebied dat met de komst van de woonwijk verloren gaat, zal worden gecompenseerd.

In de Nota wordt aangegeven dat er een ontheffing op de Wet natuurbescherming zal worden aangevraagd voor de torenvalk en dat een nieuw aan te leggen groenstructuur tussen de te realiseren woningen en de aanwezige kast voor de nodige rust en beschutting zal zeggen. Het is onwaarschijnlijk dat deze groenstructuur rust voor de torenvalk zal brengen, aangezien hier straks kinderen spelen en mensen hun hond uitlaten. Daarbij bestaat het leefgebied van de torenvalk uit open en halfopen landschap (met veel woel-/veldmuizen); de torenvalk broedt daarnaast in nestkasten in open land en van open land zal hier straks geen sprake meer zijn. Faunaconsult geeft in zijn zienswijze aan dat aanleg van woningen en/of tuinen binnen 100 meter rondom de nestkast tot verstoring van het nest kan leiden. Vanuit de Vogelrichtlijn mag voor dergelijke overtredingen alleen ontheffing worden verleend als er een groot belang zoals volksgezondheid en openbare veiligheid in het geding is. Volgens Faunaconsult is een dergelijk groot belang hier echter niet aan de orde.

Rugstreepad en knoflookpad

Daarnaast had er een ontheffing op de Wnb moeten worden aangevraagd voor de streng beschermde rugstreepad (Habitatrichtlijnsoort); volgens Econsultancy komt deze soort niet in het plangebied voor, maar op Waarneming.nl staan diverse gevalideerde waarnemingen van de rugstreepad in het plangebied. Daarnaast hebben diverse bewoners rugstreepadden in hun vijvers en ook zwembaden aangetroffen. Het plangebied bestaat grotendeels uit zandig bouwland, wat de landbiotoop van deze soort is. Het bouwen van een woonwijk in dit gebied vernietigt het landbiotoop van de padden en daarmee de aanwezige populatie van de rugstreepadden en is daarmee in strijd met de Habitatrichtlijn. Ook Faunaconsult geeft in zijn zienswijze aan dat het bouwen van een woonwijk in het gebied het landbiotoop van de rugstreepad en mogelijk ook van de eveneens streng beschermde knoflookpad vernietigt.

In de Nota wordt aangegeven dat er toch een ontheffing op de Wet natuurbescherming zal worden aangevraagd voor de rugstreepad. Daarmee geeft de gemeente aan dat zij op het moment van besluit niet kon aangeven of deze ontheffing wel of niet noodzakelijk was. Daarmee is het besluit onzorgvuldig en in strijd met goede ruimtelijke orde, omdat er een plan is vastgesteld waarbij het onzeker is of het überhaupt realiseerbaar is. Daarnaast pleiten de NMFL e.a. voor onderzoek naar het voorkomen van de knoflookpad in het plangebied, omdat ook Faunaconsult aangeeft dat de kans groot is dat deze soort in het plangebied voorkomt.

Achteruitgang van biodiversiteit

Volgens het ontwerpbestemmingsplan zou er in het plangebied "meer ruimte voor flora en fauna en versterking van lokale biodiversiteit en lokale ecologische waarden en een zichtbaar en integraal waterbeheer" komen. De NMFL e.a. zijn van mening dat het bouwen van zo'n 470 woningen in het plangebied juist leidt tot veel minder ruimte voor flora en fauna en zal leiden tot een sterke afname van de lokale biodiversiteit.

De Nota heeft hier geen antwoord op gegeven.

woonwijk maakt ecologische verbindingszone tussen Meinweg en Roerdal onmogelijk

Het planbied maakt onderdeel uit van een ecologische verbinding tussen de Maas (Lus van Linne) en de Meinweg. Bij de aanleg van de A73 was het belang van deze verbindingszone al duidelijk en is onder andere een ecoduct geplaatst ter hoogte van Solvay. Ook zijn bij de Maasnielderbeek specifieke kunstwerken aangelegd die aan moeten sluiten op de ecologische verbindingszone. Door in het plangebied een grote woonwijk te realiseren, zal dit gebied echter nooit de functie van ecologische verbindingszone kunnen vervullen. Daarbij is het plangebied de enige schakel op Roermonds grondgebied dat een relevante en waardevolle ecologische 'stepping stone' kan vormen tussen het Roerdal en de Meinweg. De verbindingszone ten zuiden van de N293 is te gering van oppervlak en kent zowel in oostelijke als in westelijke richting blokkades voor soorten die nu het Melickerveld gebruiken.

Met de functie van ecologische verbindingzone is binnen het huidige bestemmingsplan op geen enkele wijze rekening gehouden. Deze zone krijgt hierin wel de bestemming 'groen', maar dat is bestemd voor openbare groenvoorzieningen met speelvoorzieningen, fiets- en wandelpaden. Van een ecologische verbindingzone is daarbij geen sprake meer.

Volgens de Nota heeft ecologisch onderzoek aangetoond dat met de realisatie van Melickerveld geen essentiële verbindingzones worden aangetast. Dat hebben wij echter nergens terug kunnen vinden in de onderzoeksrapporten m.b.t. ecologie. Daarnaast staat in de Nota dat de verbindingzone Melickerveld geen planologische bescherming heeft en dat de aan de oostzijde van de N293 gelegen verbindingzone dient als verbinding tussen de Meinweg en het Roerdal. Deze verbindingzone is echter eveneens niet planologisch vastgelegd en ten zuiden van de N293 is er dreiging van oprukkende woningbouw. Als er geen toezegging is van de gemeente Roerdalen, om de verbindingzone op hun grondgebied planologisch te beschermen, getuigt dit niet van goede ruimtelijke ordening.

De aan de oostzijde van de N293 gelegen verbindingzone zou moeten dienen als verbinding tussen de Meinweg en het Roerdal. maar deze is te gering van oppervlak en kent zowel in oostelijke als in westelijke richting blokkades voor soorten die nu het Melickerveld gebruiken. Verder wordt gesteld in de Nota dat het beoogde woongebied met een robuuste doorlopende groen- en waterstructuur beter is als ecologische corridor en daarmee als verbindingzone functioneert dan het huidige landbouwgebied. Dat laatste betwijfelen wij ten zeerste, aangezien deze structuur is bestemd voor openbare groenvoorzieningen met speelvoorzieningen, fiets- en wandelpaden.

In het Roermonds Natuur en Milieu Overleg (RNMO) is ook al vaker gezegd dat het Melickerveld een belangrijke verbindingzone is tussen de Meinweg, de Melickerheide, Luzekamp en het Roerdal om van daaruit verder naar het westen te gaan. De Wildbeheereenheid heeft in de RNMO aangegeven dat groter wild het Melickerveld hiervoor gebruikt. De verbindingzone ten zuiden van de N293 functioneert volgens hen niet goed en loop dood bij de fietsovergang nabij de Heinsbergerweg. Verder is de toegang bij de Keulsebaan veel te klein.

Natuurinclusief bouwen is nergens vastgelegd

In de plannen wordt steeds gesproken over een natuurinclusieve woonwijk waar mens en dier zich thuis voelen en waar de biodiversiteit zal worden verbeterd, maar er is geen enkele garantie dat er natuurinclusief gebouwd gaat worden. Het begrip natuurinclusieve wijk wordt nergens in het bestemmingsplan geconcretiseerd in kwalitatieve en kwantitatieve voorschriften en inrichtingen. Voorwaarden, kwaliteitsbepalingen en uitgangspunten uit het Beeldregieplan 'Aan de Vallei Roermond' zijn ook niet vertaald in concrete planvoorschriften. Ook is dit Regieplan niet opgenomen als onderdeel van het bestemmingsplan.

In de Nota staat hierop als antwoord: "Het is de nadrukkelijke ambitie van de ontwikkelaar – die gedeeld wordt door de gemeente – om Melickerveld natuurinclusief te ontwikkelen. Natuurinclusief bouwen is een vorm van duurzaam bouwen waarbij zodanig gebouwd wordt en de openbare ruimte wordt ingericht dat bouwwerken en de inrichting van de omgeving bijdragen aan de lokale biodiversiteit en natuurwaarden. De randvoorwaarden voor natuurinclusief inrichten van de omgeving (openbaar gebied) zijn vastgelegd in het door de gemeenteraad op 8 juli 2021 vastgestelde stedenbouwkundige raamwerk en het beeldregieplan. Specifieke ruimtelijke onderdelen zijn ook opgenomen in het bestemmingsplan. Denk daarbij aan de functie van groen t.b.v. de toekomstige vallei (verbindingzone) en de functie G-OZ ten behoeve van de omzoming van de woongebieden'. In het stedenbouwkundige raamwerk staat geen enkele randvoorwaarde voor natuurinclusief inrichten van de omgeving, maar vooral sfeerbeelden. In het Beeldregieplan staan ook alleen wat vage termen als 'zo min mogelijk verharding', 'parkeren in het groen', 'gebiedseigen beplanting', maar geen concrete voorschriften. Daarnaast staat hier "Aantoonbare integratie van stadsecologie door

bijvoorbeeld geïntegreerde nestkasten voor vogels, vleermuizen, vlinders en insecten". Dit zijn ook geen concrete voorschriften. Het enige concrete dat in het Beeldregieplan staat, is onder Boskamers: "Zone van 5 meter brede houtwal rondom de boskamer, groene omzooming geborgd in bestemmingsplan".

Als het gaat om duurzaam bouwen, zou je ook verwachten dat er zonnepanelen komen op elke woning, maar hiertoe is ook nergens een verplichting opgenomen. In het Beeldregieplan zijn ook nauwelijks zonnepanelen op huizen te zien. Er zijn ook geen eisen gesteld aan de materiaalkeuze (circulaire materialen) en het gebruik van bijvoorbeeld natuurlijke isolatiematerialen (papier of stro) in plaats van steen- of glaswol.

De initiatiefnemers voor de woonwijk Melickerveld hadden bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van de Checklist natuurinclusief bouwen die op de site van de RVO staat (<https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/gebouwen/technieken-beheer-en-innovatie/natuurinclusief-bouwen>). Dit is een checklist met 40 punten die bij het bouwproces gebruikt kan worden en die een bijdrage geeft aan een groene en klimaatbestendige omgeving. Ontwikkelaars moeten ten minste 20 van deze maatregelen toepassen in het ontwerp om natuurinclusief te bouwen. Op deze site wordt ook verwezen naar de Toolbox natuurinclusief bouwen; deze Toolbox in de vorm van een website is gelanceerd door de Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging om van natuurinclusief bouwen en ontwerpen het nieuwe normaal te maken.

Nu is er geen enkele garantie dat er bijvoorbeeld nestkasten worden opgehangen of dat tuinen een bijdrage kunnen leveren aan natuurwaarden: er zijn geen eisen gesteld aan de inrichting van de tuin, bv aan het percentage dat betegeld mag worden. Wel zijn er bij elke woning plannen voor 2 parkeerplaatsen, wat naar onze mening ook niet past in een zogenaamde groene wijk. Er had ook gekozen kunnen worden voor een gezamenlijke parkeerplaats aan de rand van de wijk, waardoor het wegenpatroon van een geringere maat kan zijn.

In de Toelichting staat over natuurinclusief bouwen dat door het opnemen van een grote groene centrale ruimte (De Vallei) in het plan Melickerveld een bijdrage wordt geleverd aan klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving. Maar de NMFL e.a. denken dat de wateroverlast in dit gebied bij hevige regenbuien fors zal toenemen in vergelijking met de huidige situatie, door de enorme toename aan verhard oppervlakte door de woningen, parkeerplaatsen en wegaanleg.

Woonwijk voorziet niet in een actuele, regionale behoefte

In de Laddertoets wordt geconcludeerd dat met de realisatie van woonwijk Melickerveld wordt voorzien in een behoefte aan een 'groen-stedelijk en landelijk woonmilieu' die binnen het bestaand stedelijk gebied van Roermond niet in voldoende mate wordt aangeboden.

De NMFL e.a. verwijzen hierbij naar het beroep van Rours-Teunissen, Timmermans en Groen: wij verzoeken u de inhoud van dit beroep hier als herhaald en ingelast te beschouwen. In dit beroep wordt beargumenteerd waarom de geplande ontwikkeling niet voorziet in een actuele, regionale behoefte.

Historische wegen en steilrand zijn niet beschermd in het bestemmingsplan

In paragraaf 2.2.1 van de Toelichting wordt melding gemaakt van historische wegen (en steilrand). De ligging (en instandhouding) van deze wegen zijn echter niet in het bestemmingsplan beschermd. Ook de plek van de steilrand is niet aangegeven en is dus niet beschermd in het bestemmingsplan. Deze is zonder meer te verwijderen als in de regels niet een bescherming zit in de vorm van een dubbelbestemming, aanduiding of vergunningstelstel (aanlegvergunning, zodat niet zonder vergunning afgegraven kan worden).

De Nota antwoordt hierop het volgende: "De landschapswaarden hangen veelal samen met de aanwezigheid van zichtsrelaties, reliëf, waardevolle landschapselementen en kenmerkende open

akkercomplexen. Afgezien van de woonfunctie zijn de overige elementen in het plan voldoende geborgd met de bestemmingen Bos, Groen en Groen-Omzoming. Gelet hierop is het niet noodzakelijk om historische wegen en steilranden expliciet te borgen. De historische wegen en steilrand zijn onderdeel van het stedenbouwkundig raamwerk en hierin geborgd”.

In het stedenbouwkundig raamwerk wordt echter op geen enkele wijze melding gemaakt van historische wegen of steilrand en ook met de hierboven genoemde bestemmingen Bos, Groen en Groen-Omzoming zijn de historische wegen en steilrand alles behalve geborgd.

Landschappelijke waarden van Melickerveld worden vernietigd

De landschappelijke waarden van het Melickerveld worden vernietigd door hier een grote woonwijk te realiseren. Hoogteverschillen in het gebied zullen niet meer zichtbaar zijn door de geplande woningbouw met onder andere appartementen. Het landschappelijke karakter verdwijnt doordat een groot gedeelte van het plangebied verhard zal worden voor de realisatie van woningen, parkeerplaatsen en wegen. In opdracht van de gemeente Roermond heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. in 2008 een archeologie atlas uitgebracht met als titel "Archeo-landschappelijke knooppunt gemeente Roermond". Hierin staat o.a. het volgende:

“De hoge waarde van het gebied Kitskensberg is te danken aan het feit dat het verborgen ligt tussen de drukte van Roermond en het doorgaande verkeer. Door de hoge omwalling met rivierduinen is het gebied zeer besloten en dringt de hectiek van de stad niet door. Door het gebied als cultuurhistorisch waardevol beschermd gebied aan te wijzen blijft dit karakter behouden en kan het bij uitstek dienen als stadspark om zich even terug te trekken uit de drukte. De hoogteverschillen en het vrijwel ontbreken van bebouwing geven het een voor Roermond en voor Nederland uniek karakter.”

In tegenstelling tot de aanbeveling van RAAP wordt er nu echter voor gekozen om het gebied te transformeren in een woonwijk. Hierdoor verdwijnt het unieke karakter van het gebied volledig. In de Toelichting staat onder andere "De landschappelijke inpassing van de woningbouw is een essentieel onderdeel van het slagen van het project." Gezien het grote aantal geplande woningen (waaronder appartementen), parkeerplaatsen en wegen, is er geen sprake van landschappelijke inpassing van de woningbouw. Het landschap verdwijnt ten gevolge van de woningbouw. De NMFL e.a. vinden dan ook dat moet worden afgezien van woningbouw om het unieke karakter van dit gebied te behouden.

In de Nota wordt hierop slechts kort geantwoord dat integraal behoud van de aanwezige (cultuurhistorische) landschappelijke waarden niet mogelijk is, binnen het voornemen om in het gebied een woonwijk te realiseren. Door in de stedenbouwkundige opzet in eerste instantie het groene raamwerk, gebaseerd op deze structuren vorm te geven en pas daarna de bouwvelden te bepalen, wordt meer dan bij een gebruikelijke planontwikkeling ingespeeld op de aanwezige landschappelijke structuren.

Woonwijk is in strijd met Landschapskader Noord- en Midden-Limburg

Het Melickerveld heeft een hoge landschappelijke waarde met een glooiend landschap op een overgang van laag naar middenteras. Volgens het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg behoort het plangebied tot het landschapskader Velden; dit landschapskader kenmerkt zich door velden (grote bolliggende akkers), die al eeuwen door mensen in het landschapstype gebruikt zijn en door toedoen van de mens voorzien zijn van een dikke humeuze bovenlaag. In het Landschapskader wordt hierover het volgende gezegd: “Vanwege het sterk onder druk staan door de stedelijke uitbreidingswensen van dorpen en kernen, is het daarom des te belangrijker de karakteristieke openheid van dit resterende cultuurhistorisch waardevolle landschapstype (verdichte rand om een bol liggend open gebied) zoveel mogelijk te behouden, te versterken en te herstellen voor de toekomst”. Het realiseren van een woonwijk op deze locatie zal de karakteristieke openheid volledig wegnemen en strookt derhalve niet met het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg.

In de Nota wordt hierop geantwoord dat het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg ter inspiratie en informatie dient en dit geen hard toetsingskader is. Derhalve kan er geen sprake zijn van een strijdigheid. De provincie Limburg geeft echter op haar website (<https://www.limburg.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/landschap/>) hierover aan dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan wordt gevraagd om een beschrijving te geven van de kernkwaliteiten van de te ontwikkelen locatie en haar omgeving. De initiatiefnemer geeft daarbij aan op welke wijze de voorgenomen ontwikkeling zorgt voor het behoud of de ontwikkeling van de aanwezige kernkwaliteiten en hoe eventuele negatieve effecten worden gecompenseerd. Hier is echter geen sprake van behoud of ontwikkeling van aanwezige kernkwaliteiten. De provincie Limburg heeft in een zienswijze, die zij na een overleg met de gemeente Roermond overigens heeft ingetrokken, aangegeven dat zij zich zorgen maakt dat door de druk op de woningmarkt de focus komt te liggen op de voortgang van de bouw en de aandacht voor de uitwerking en concretisering van natuurlijke, ecologische, landschappelijk en groene elementen hieraan ondergesneeuwd raken.

Archeologische rapporten spreken elkaar tegen

Onderzoeksbureau BAAC concludeert in het rapport op p. 71 en 72 dat in vrijwel het gehele gebied bodemversturende ingrepen vermeden moeten worden en dat er 17 locaties zijn die nader archeologisch onderzocht moeten worden. In een ander rapport van Crevasse Advies worden echter de bevindingen van BAAC gerelativeerd en afgezwakt. Er bestaat op basis van deze elkaar tegensprekende onderzoeken onvoldoende duidelijkheid over een juiste weergave van mogelijke archeologische effecten. Het bestemmingsplan Melickerveld is nu echter gebaseerd op de veel gunstigere conclusies van het tweede onderzoek en geeft daarvoor ook geen verdere argumentatie.

De nota zegt hierover dat Crevasse Advies van mening is dat er onvoldoende aanwijzingen zijn om de middelhoge verwachtingswaarde te rechtvaardigen en dat deze door BAAC te veel op 'aanwijzingen' is gebaseerd. Hiermee is het nog steeds onduidelijk wat nu precies de archeologische waarde van het gebied is. De NMFL e.a. achten daarom onderzoek naar de archeologische waarde door een onafhankelijke partij noodzakelijk.

Samenvatting en verzoek

We hebben onze bezwaren hieronder nog een keer kort samengevat:

- Fouten in de stikstofberekening
- Waar komt de mest nu terecht?
- Negatieve effecten op dassen
- Negatieve effecten op torenvalk, rugstreeppad en knoflookpad
- Achteruitgang van biodiversiteit
- Woonwijk maakt ecologische verbindingszone tussen Meinweg en Roerdal onmogelijk
- Natuurinclusief bouwen is nergens vastgelegd
- Woonwijk voorziet niet in een actuele, regionale behoefte
- Historische wegen en steilrand zijn niet beschermd in het bestemmingsplan
- Landschappelijke waarden van Melickerveld worden vernietigd
- Woonwijk is in strijd met Landschapskader Noord- en Midden-Limburg
- Archeologische rapporten spreken elkaar tegen.

Op grond van het bovenstaande verzoeken de NMFL e.a.:

- Het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren;
- Het bestreden besluit te vernietigen;
- Tevens verzoeken wij u de gemeente Roermond te gelasten de door ons gemaakte proceskosten te vergoeden.

Hoogachtend,

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg,

Ton Hermanussen
directeur